

Ett jämlikt Solna som ställer om

Vänsterpartiets budgetförslag för 2019

Inlämnat till kommunstyrelsen 2018-11-12

INNEHÅLL

Ett jämlikt Solna som ställer om	sid 3
En bostad åt alla	sid 4
Långsiktig planering	sid 4
Hysesrätter	sid 4
Sociala lägenheter	sid 5
En klimatsmart och miljövänlig stad	sid 6
Ny trafikpolitik	sid 6
Klimatsmart byggande	sid 7
Hållbart Solna	sid 8
En skola där alla klarar målen	sid 9
Förskola	sid 9
Fritidshem	sid 10
Skola	sid 10
Vuxenutbildning	sid 11
En ålderdom med möjligheter	sid 12
Sociala möten	sid 12
Äldreomsorg	sid 13
Hemtjänst	sid 14
Äldreomsorgens anställda	sid 14
Ett socialt stöd som räcker till	sid 15
Socialtjänstens arbete	sid 15
Socialsekreterare	sid 16
En meningsfull fritid för alla	sid 16
Kultur	sid 16
Fritid	sid 17
Idrott	sid 18
En demokratisk och jämställd stad	sid 19
Demokrati	sid 19
Jämställdhet och antidiskriminering	sid 20
Arbetsgivaren Solna	sid 21
Barnperspektiv	sid 22
LSS-verksamheten	sid 22
Nyanlända	sid 23
Nämndmål och nämnduppdrag	sid 24
Driftbudget	sid 29
Investeringsbudget	sid 31
Förslag till beslut	sid 32

Ett jämlikt Solna som ställer om

Solna har goda förutsättningar att utvecklas till en kommun med minskade klyftor, en stark välfärd och ett jämlikt samhällsliv. Solna kan också bli ett föredöme i omställningen till en stad där invånarna inte lämnar större klimatfotavtryck än planeten tål. Men för att det ska bli verklighet krävs en helt annan politisk inriktning än dagens. En sådan utveckling kräver ett majoritetsskifte i stadens politiska ledning, men framförallt kräver den en ny politik. Det som behövs är en stark vänsterpolitik.

Ett samhälle som bygger på Vänsterpartiets politik är ett rättvist och jämlikt samhälle. I Vänsterpartiets Solna spelar det ingen roll vilken stadsdel man bor i, för alla stadsdelar är levande med skolor, bibliotek, fritidsgårdar, äldreboenden och idrottsplatser. Det spelar ingen roll om ens föräldrar jobbar som arkitekter eller som lagerarbetare, för alla ungdomar har samma möjligheter att ha en meningsfull fritid och roliga hobbyer. Det spelar ingen roll om ens föräldrar har sparat alla barnbidrag eller noll kronor, för man kan ändå få en bostad när det är dags att flytta hemifrån. Vänsterpartiets Solna är också ett Solna som tar ansvar för att ställa om till en hållbar stad, som är lika snäll mot medborgarna som mot klimatet.

Under alliansens styre har låg skatt prioriterats före viktiga kvalitetssatsningar och en utbyggnad av välfärden. Verksamheterna får inte de pengar de behöver. Nämnderna får i många fall mer pengar räknat i kronor men eftersom verksamhetens kostnader för priser och löner stiger mer än tillskottet så blir resultatet i praktiken nedskärning. Inom skolan har SKL beräknat den årliga kostnadsökningen till cirka 3 procent, men i Solna är den generella kompensationen för löner och priser endast 1 procent. Resultatet är en urholkad välfärd utan några marginaler. Vänsterpartiet investerar i vår välfärd istället för att skära ned i den.

Den styrande majoritetens lösning för att öka finansieringen till våra verksamheter har alltför ofta varit höjda avgifter. Vänsterpartiet vill istället att vi solidariskt finansierar välfärden genom skatt. Den som har bättre ekonomiska förutsättningar får betala mer än den som inte har det. Det minskar klyftorna och skapar möjligheter för alla Solnabor att ta del av våra verksamheter.

Solna är en av Sveriges mest upphandlade kommuner. Vi är övertygade om att många av dessa verksamheter bedrivs bäst i egen regi. På så vis får vi bättre kvalitet och kontinuitet i verksamheten, bättre villkor för personalen och säkerställer att inga skattepengar går till bolagsdirektörers nya sommarhus istället för att gå till vår gemensamma välfärd.

I vårt budgetförslag utgår vi ifrån medborgarnas behov och avsätter de ekonomiska medel som behövs. Det finansierar vi med en skatthöjning på 57 öre. Höjningen innebär att en person med en månadslön på 30 000 kr/mån bidrar med 171 kr mer i månaden. Med vår skatthöjning får Solna Sveriges fjärde lägsta kommunalskatt, men vår välfärd får de resurser den behöver.

Många av de visioner vi har kommer att ta längre tid än ett år att genomföra, men vi är övertygade om att med en stark politisk vilja kan vi få ett jämlikt Solna för alla.

En bostad för alla

Långsiktig planering behövs från stadens sida så att alla kan få någonstans att bo. I Solna har en ensamstående förälder med genomsnittlig inkomst inte råd att ta ett lån för en bostad, medan kötiden för en hyresrätt är 13 år. Vi vill se stora satsningar på billiga och klimatsmarta hyresrätter, så att unga kan flytta hemifrån och personer med låga inkomster kan få en bostad. Vi behöver även fler sociala lägenheter. Bostad är en mänsklig rättighet.

Staden planerar byggandet

Som det ser ut idag är det privata byggbolag som kontakter staden med önskemål om att bygga. Vi vill istället att staden sätter agendan för bostadsbyggandet utifrån medborgarnas behov och att man varje mandatperiod tar fram en bostadsförsörjningsplan. Eftersom bristen på hyresrätter är så stor ska byggandet av fler hyresrätter säkras i planen. För att säkerställa att alla stadsdelar är levande vill vi att staden tar fram fördjupade översiktsplaner för Bergshamra, Huvudsta och Hagalund. Vi vill också att staden ställer krav på byggbolag/markägare att påbörja byggandet direkt efter vunnen upphandling och att byggprocessen är klimatsmart.

Bättre medborgardialog

Strategierna i stadens översiktsplan behöver förverkligas i nära dialog med medborgarna där de direkt kan vara med och påverka. Med ett bättre medborgarperspektiv blir också stadens detaljplaner bättre förankrade, vilket i sin tur leder till ett mer demokratiskt Solna och till färre överklaganden.

Jämställd stadsplanering

Att stadsplanering ska ses ur ett genusperspektiv är ett viktigt och självklart krav för ökad trygghet och jämställdhet. Det kan innebära satsningar på exempelvis gång- och cykelbanor och belysning. Lika viktigt är det att barnperspektivet bejakas vid stadsplaneringen. Stadens utemiljöer behöver givetvis också vara tillgänglighetsanpassade så att alla våra medborgare kan ta sig runt.

Bättre fastighetsunderhåll

I budget 2015 fanns krav på extern genomlysning av stadens fastighetsbestånd. Det rådde politisk enighet kring det. Trots detta har ingen genomlysning skett. Det är mycket angeläget att den nu kommer till stånd. Vi vill därför uppdraga till Kommunstyrelsen att göra en extern genomlysning av stadens fastighetsbestånd för att få en aktuell bild av hur omfattande underhållsbehovet är och därtill en ekonomisk analys.

Hyresrätter är den boendeform som flest har råd med. Vi vill bygga 800 hyresrätter som är billiga och klimatsmarta varje år för att ge alla någonstans att bo. Vi vill ha ett tillfälligt stopp för nybyggnation av bostadsrätter så att vi kan få en balans i bostadsutbudet.

Hyresrätter i varje stadsdel

I den bostadsförsörjningsplan vi vill se ska ett prioriterat område vara att säkra byggandet av fler hyresrätter i staden. Vi vill ha ett minimikrav för andelen hyresrätter i varje stadsdel för att säkra ett blandat bestånd, samt att en minimiandel av lägenheterna i det totala beståndet ska vara hyresrätter. Vi vill bygga hyresrätter bland annat i området runt gamla Karolinska, på Motorborgen, Slaktarbacken och avstjälpningsplatsen vid Huvudstafältet.

Slut på renoveringar

Signalisten ska erbjuda sina hyresgäster att själva välja mellan tre olika renoveringsnivåer, där den lägsta nivån innebär stambyte, mellannivån innehåller fler standardförbättringar och den högsta nivån innebär en totalupprustning. Detta ökar hyresgästens bestämmande och minskar risken att hyresgästen tvingas ifrån sin renoverade lägenhet på grund av en för kraftig hyreshöjning.

Lägre hyra i nyproduktion

Nyproducerade hyresrätter blir ofta väldigt dyra och vill därför att staden använder alla möjliga verktyg för att pressa ner hyrorna i nyproduktion. Vi vill utnyttja kommunens planmonopol genom att arrangera markanvisningstävlingar och sätta upp villkor för sluthyran och hur man uppnår den redan i upphandlingsfasen. Andra sätt att pressa kostnaderna är att söka statliga subventioner, bygga standardhus, öppna upp för mindre byggaktörer, bygga på redan hårdgjord yta och att lägga till extra våningar på befintliga byggnader. Vi vill att staden erbjuder Signalisten mark att bygga på i form av tomträtt för att bygga billiga hyresrätter.

Egen bostadsförmedling

Vissa grupper drabbas hårdare än andra av bostadsbristen, inte minst unga. Solna behöver starta en egen kommunal bostadsförmedling med förtursregler som är utformade utifrån Solnabornas behov.

Lätta Signalistens inkomstkrav

Signalisten ställer för hårda inkomstkrav på nya hyresgäster, vilket stänger ute många människor med osäkra anställningar och låga inkomster från bostadsmarknaden. Istället för att kräva tre gånger hyran i bruttoinkomst vill vi lätta på kraven genom att införa ett fast belopp (som justeras årligen) som den sökande måste ha kvar efter betalad hyra.

Bostäder för unga

För att alla unga ska kunna flytta hemifrån vill vi bygga hyresrätter för unga enligt konceptet SNABBA HUS. Det är mobila hyresrätter av hög standard och kvalitet med samma livslängd som permanenta bostäder, men uppförs på tomter med tidsbegränsade bygglov. Vi vill också införa kompiskontrakt, som innebär att unga mellan 18 och 27 år som står i bostadskön kan teckna hyreskontrakt tillsammans med en kompis.

Kollektivhus

Många människor vill bo i gemenskap. Vi vill uppdraga åt Signalisten och berörda förvaltningar att utreda möjligheten att bygga kollektivhus på kommunalägd mark i Solna. Ett kollektivhus är i princip ett vanligt bostadshus med lägenheter av olika storlekar, där det också finns lokaler för gemensamma aktiviteter såsom matlagningstrymmen, matrum, sällskapsrum, hobbyrum, motionslokal m.m.

Sociala lägenheter behövs för en väl fungerande socialtjänst. Lägenheter behövs för exempelvis personer som missbrukar, är sjukskrivna eller flyr från våldsamma relationer. Bristen på hyresrätter och sociala lägenheter tvingar staden att köpa dyra vårdplatser eller boendeplatser när en lägenhet ofta skulle kunna lösa situationen.

Fler träningslägenheter

Behovet av träningslägenheter i Solna är idag mycket större än tillgången, och alltför få går vidare från ett socialt kontrakt till ett förstahandskontrakt. Signalistens inkomstkrav behöver lättas och fler hyresrätter behöver byggas, då det är den boendeform som lämpar sig bäst för träningslägenheter för att hyresgästen sen ska kunna ta över kontraktet.

Bostad först

Vissa personer, däribland många missbrukare, hamnar utanför de olika boendelösningarna. Vi förespråkar metoden "Bostad Först" som går ut på att en egen bostad är en grundtrygghet som den hemlösa behöver för att kunna ta itu med sina problem. Vi tror att en bostad i kombination med intensiv rehabilitering kan leda till att man lyckas behålla sitt kontrakt. Därför vill vi utreda möjligheterna att införa "Bostad Först", parallellt med byggandet av fler hyresrätter.

Kommunal hyresgaranti

Vi vill att staden inför en kommunal hyresgaranti för Solnabor som har ekonomiska förutsättningar att betala hyran, men som saknar boende och på grund av till exempel missbruk eller skulder inte kan få

ett förstahandskontrakt. Den kommunala hyresgarantin blir en extra säkerhet för hyresvärderna och kan därför bidra till att den som söker får ett eget hyreskontrakt på en bostad. Hyresgarantin innebär inte att den som är hyresgäst kan låta bli att betala hyran. Om hyresgarantin måste utnyttjas har kommunen rätt att i efterhand kräva tillbaka skulden.

Nolltolerans mot vräkningar

Vi vill se över möjligheten att införa nolltolerans för vräkningar av barnfamiljer, personer med funktionsnedsättning och äldre samt utföra kontinuerliga utvärderingar av hemlöshetsstrategin tillsammans med en referensgrupp av brukarorganisationer. Budget- och skuldrådgivning är en insats som kan förebygga vräkningar och ingen ska därför behöva vänta mer än en vecka för rådgivning. Vi vill att staden ser över riktlinjerna för bistånd vid hyresskulder för att se om dessa bör lättas på.

Förtur för våldsutsatta

Många kvinnor tvingas bo kvar med män som misshandlar dem för att de inte har någonstans att bo. Kötiderna till en hyresrätt är mellan 10 och 15 år i Stockholms län och ingen kvinna med genomsnittlig inkomst har råd att köpa en lägenhet i Solna. Vi vill därför att staden ska tillhandahålla särskilda, långvariga kontrakt hos Signalisten eller annan hyresvärd som är reserverade åt våldsutsatta.

Förebygg våld med Huskurage

Vi vill att Signalisten ansluter sig till initiativet Huskurage samt att staden tar initiativ till att samtliga privata hyresvärdar och bostadsrättsföreningar i staden också ansluter sig. Huskurage är ett initiativ med mål att förhindra våld i nära relation genom att ge grannar verktyg att agera.

En klimatsmart och miljövänlig stad

En ny trafikpolitik är en förutsättning för ett hållbart Solna. Vi vill se större satsningar på kollektivtrafik och gång- och cykelbanor. Solna är i dag tungt belastat av trafik som förorenar luften och bidrar till klimatförändringarna och därför måste bilismen minskas. Vänsterpartiet vill se ett fossilfritt Solna där stadsborna inte lämnar större avtryck än planeten kan bära.

Mer och bättre kollektivtrafik

Utbyggnaden av gula linjen och den nya pendeltågsstationen i Huvudsta är positiva för Solna, men vi behöver bättre tvärförbindelser inom staden. Bättre kommunikationer till Arenastaden behövs från exempelvis Huvudsta, och tvärbanan ska fortsätta till Bergshamra för att knyta ihop staden bättre. Vi vill också se fler körfält för bussar och bygga ut bussfilerna för exempelvis buss 540 och 509 för att minska risken att bussarna fastnar i köer.

Eldriven trafik

Satsningar på eldriven trafik minskar luftföroreningarna. Därför vill vi att staden, i samverkan med Sundbybergs stad och Region Stockholm, utreder förutsättningarna för att anlägga en elbusslinje längs med Enköpingsvägen, för att binda ihop södra Järva från Ursvik till Bergshamra och vidare till Roslagsbanan.

Minska trafikens luftföroreningar

En överdäckning av Bergshamraleden skulle minska föroreningarna och samtidigt frigöra yta att bygga bostäder. Däremot motsätter vi oss byggandet av Huvudstaleden i tunnel, då denna skulle medföra kostnader på flera miljarder och mer genomfartstrafik i Solna, med stora konsekvenser för både miljö och klimat. Vi vill att staden utreder Solnas möjligheter att ingå i trängselavgiftssystemet. Intäkterna skulle investeras i bättre kollektivtrafik.

Dubbdäcksförbud

Dubbdäck förorenar luften och tar fler liv än de räddar. Vi vill därför ge Tekniska nämnden i uppdrag att utreda vilka vägar i staden man kan införa ett dubbdäcksförbud på samt vilka strategiska platser man kan sätta upp partikelmätare på. Vi vill också att staden utreder möjligheten att inrätta miljözoner.

Fler och bättre cykelbanor

Cykeln ska kunna användas året runt i Solna. Vi vill ha en samlad översyn av alla gång- och cykelbanor som reder ut behovet av utbyggnad, underhåll, belysning, skyltning, skötsel av växtlighet och cykelparkering. Separeringen mellan gång- och cykelbana behöver bli tydligare på många håll. Solna är i stort behov av fler cykelparkeringar, t.ex. utanför våra köpcenter, skolor och bostadshus. Vi vill investera 20 miljoner kr årligen för att utveckla Solnabornas cykelmöjligheter.

Enklare att cykelpendla

Solnas cykelvägar behöver byggas ihop bättre med våra grannkommuner för att underlätta pendling över kommungränsen. Vi vill utreda möjligheterna att anlägga snabbcykelstråk, exempelvis mellan Solna-Hagastaden-Odenplan-City. Fler av stadens arbetsplatser ska möjliggöra för anställda att cykla i tjänsten, t.ex. genom att införskaffa elcyklar inom den kommunala hemtjänsten.

Bättre snöröjning

Vi vill att staden inför jämställd snöröjning, som innebär att man plogar gång- och cykelvägar före bilvägar. Skolor och förskolor får första prioritet eftersom det är dit föräldrar ska först innan de åker till jobbet. Större arbetsplatser såsom vårdcentraler, sjukhus och andra kommunala inrättningar kommer på andra plats. När det grundläggande nätet är färdigröjt fortsätter snöröjningen med resterande gator och vägar.

Tillgänglig stad

Alla stadens utemiljöer ska vara lättillgängliga och anpassade för människor som på grund av t.ex. rörelsehinder, ålder eller funktionsnedsättningar kan ha svårt att ta sig fram. En kontinuerlig dialog med olika handikapporganisationer är en förutsättning för detta arbete, men vi vill också ge Kommunstyrelsen i uppdrag att anlita en extern rådgivare för att gå igenom tillgängligheten i staden.

Klimatsmart byggande är en självklarhet för Vänsterpartiet. Genom att prioritera hyresrätter och bevarandet av grönområden framför byggandet av nya kontor minskar vi bilflödet genom Solna. Sänkt parkeringsnorm och utbyggnad av cykelstråk minskar bilanvändningen.

Bevara grönområden

Natur- och grönområden ger oss glädje, men är också fullständigt nödvändiga för att hantera exempelvis dagvatten. Därför vill vi bygga bostäder i första hand på redan hårdgjorda ytor och inte på grönområden. Träd eller natur som skövlas vid bostadsbyggande ska ersättas.

Grönytefaktor

Vi vill att grönytefaktorn, GYF, vid nybyggnation i kvartersmark ska vara minst 0,6 och att ingen ska ha mer än 275 meter från bostaden till närmsta park eller grönområde.

Färre nya kontor

Solnas enorma utbud av kontor ligger bakom det stora flödet av bilar och trafik genom staden. Eftersom Solna har begränsad markyta tycker vi att det är hög tid att byggandet av nya kontor prioriteras lägre än byggandet av nya hyresrätter.

Smarta material och uppvärmning

Att bygga i klimatsmarta material såsom massivträ har ett stort antal miljömässiga fördelar samtidigt som det är ekonomiskt vettigt, speciellt om det görs i större skala. Vi vill också att staden och

Signalisten uppmuntrar byggandet av energisnåla hus som är en samling byggtekniker för att skapa såväl småhus och flerbostadshus som är energisnåla.

Sänkta parkeringstal

Sänkta parkeringstal är inte bara bra för miljön utan sänker också sluthyran för de boende, då både garage och parkeringar är kostsamma att bygga. I dag är stadens parkeringsnorm (p-plats per nybyggd lägenhet) mellan 0,5 och 1,1 beroende på antal rum, men vi vill att Solna inför flexibla parkeringstal, med ett tak på 0,6 platser per lägenhet. Vi vill att staden vid allt nybyggande planerar för att det i första hand ska gå att åka kollektivt och med cykel istället för att bygga parkeringsplatser och p-garage.

Ett hållbart Solna är målet för vår politik. Vi vill att staden antar en plan för klimatomställning och gör det enklare för Solnaborna att minska sina växthusgasutsläpp.

Klimatomställningsplan

Trots att klimatkrisen är akut saknar Solna ett helhetsgrepp om klimatfrågorna och gör alldeles för lite. Vänsterpartiet ser det som en självklarhet att Solna ska arbeta strategiskt och målinriktat för att minska utsläppen av växthusgaser till en hållbar nivå. Därför vill vi att staden tar fram en omställningsplan med tydliga mål, tidsplaner och konkreta åtgärder. Planen ska också ta upp hur Solna ska anpassas till ett förändrat klimat.

Satsa på solenergi

Solenergin är idag en billig och effektiv energikälla. Vi vill anlägga solpaneler på taken i Hagalund samt i Solna centrum. Vi vill även att stadens påbörjar bytet till solcellsdrivna parkeringsautomater.

Hållbarhetscentrum

Vi vill inrätta ett kommunalt hållbarhetscentrum där medborgare kan ge bort, byta och låna saker, och erbjuda kunskaper om vad vi kan göra för att hejda den globala uppvärmningen. Hållbarhetscentrumet ska också bland annat erbjuda kurser i animaliefri matlagning. Centrumet kan också fungera som en matbank, för att minska svinn.

Klimatsmart mat

Mat har stor miljöpåverkan och därför måste maten som serveras i våra verksamheter vara klimatsmart, med fokus på animaliefritt, säsongsbetonat och närodlat. Därför vill vi att Solna sätter upp mål för växthusgas-utsläpp per portion i offentlig verksamhet. Högre krav på klimatsmart mat behöver också ställas vid våra upphandlingar.

Kompostering och avfall

Det måste bli enklare för Solnaborna att sopsortera. Den som saknar grovsoprum är hänvisad till återvinningscentralen i Sundbybergs kommun eller till den mobila miljöstationen som är på plats en halvtimme i veckan. Vi vill utöka öppettiderna och antalet stopp för den mobila miljöstationen, samt införa kompostering i alla bostadsområden.

Minska kemikalierna

Vi vill att staden genom information, samarbete och tillsyn ska se till att bekämpa kemikalier i vår vardag såsom bisfenol A, andra bisfenoler och andra farliga ämnen så att de på sikt fasas ut ur kretsloppet. Staden ska välja bort varor med sådana ämnen redan vid upphandling.

Skydda artrikedomen

Vi vill att staden blir bättre på att ta hänsyn till ekosystemtjänsters värde i planarbetet samt vikten av att ta ansvar för de hotade och sällsynta arter som lever i kommunen.

Överjärva gård

Medan Alliansen vill omvandla Överjärva gård till ett konferenscenter som drivs av entreprenörer, vill vi se en verksamhet där naturupplevelsen fortsatt är i fokus. Vi vill rusta upp och tillgänglighetsanpassa gårdens lokaler, och satsa mer på att utvidga och utveckla Naturskoleverksamheten.

Råstasjön

Efter 10 års motionerande från Vänsterpartiet invigdes naturreservatet äntligen under 2018. Vi vill utvidga reservatets gränser och vill att Solna stad, i samråd med Sundbyberg, aktivt arbetar för skapandet av ett naturreservat över kommungränsen som inkluderar Råstasjön, Lötsjön och Golfängarna. Staden ska säkerställa att medel och erforderlig kompetens finns i staden för löpande skötsel av naturreservatet.

Park i Huvudsta

Park- och rekreationsområden är viktiga och måste finnas i alla stadsdelar. Vi vill verka för att ge södra delen av Huvudstafältet en tydligare parkkaraktär, med träd, lekplats och parkbänkar.

En skola där alla klarar målen

Förskolan lägger grunden för varje barns utbildning. Forskning visar att förskolan är ovärderlig för barns kunskap- och språkutveckling, liksom för utvecklingen av det sociala samspelet. Förskolan är kraftigt underfinansierad i Solna i dag. Det har lett till stora barngrupper, stressad personal och barn som trängs i små och slitna lokaler.

Mindre barngrupper

I dag är hälften av Solnas barngrupper för stora. Vi vill att staden antar en plan och avsätter medel för att skyndsamt minska barngruppernas storlek. Detta kommer kräva anställning av mer personal och byggandet av fler förskolor, varför vi tycker det är viktigt att staden planerar aktivt för detta. Målet är att följa Skolverkets riktmärken om 6-12 barn för 1-3-åringarna och 9-15 barn för 4- och 5-åringar. Det ska aldrig vara fler än fem barn per personal (fyra i småbarnsgrupper 1-3-åringar). Vi vill säkerställa att inga fler förskolor stängs ner på grund av "barnbrist", eftersom lokalerna behövs för att minska gruppstorlekarna i enlighet med riktmärkena.

Stimulerande lokaler och gårdar

Nya förskolor byggs ofta med alldeles för lite yta inomhus såväl som utomhus. Vi vill att staden strävar efter att varje förskola ska ha ytor motsvarande 10 m² per barn inomhus och 30 m² friyta utomhus, enligt gällande riktlinjer. Många äldre förskolegårdar och lokaler är väldigt slitna. Vi vill öka upprustningstakten på dessa så att alla barn har tillgång till en stimulerande miljö såväl inne som ute. Baracklösningarna ska bort.

Vidareutbildning av personal

Utbildad personal är viktig för kvaliteten i förskolans verksamhet. Bristen på förskolelärare är stor. Därför vill vi erbjuda stadens barnskötare bekostad vidareutbildning till förskolelärare, och utbildade barnskötare en barnskötarexamen. På sikt vill vi att minst hälften av personalen ska vara högskoleutbildad.

Införa en vikariepool

Vid personalfrånvaro ska det alltid komma en ersättare. För att det ska vara möjligt vill vi införa en kommunal vikariepool där personal med adekvat utbildning anställs direkt av staden. Det ger en bättre personalkontinuitet än i dag, vilket underlättar för den ordinarie personalen och ökar tryggheten för barnen.

Modersmålsundervisning i förskola

Skollagen är tydliga med att förskolan "ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål." Därför vill vi återinföra modersmålsundervisning i förskolan.

Mer öppet i öppna förskolan

Öppna förskolan är många barns första möte med lek och barn i samma ålder och därför vill vi se öppna förskolor i alla stadsdelar. Det ska även finnas öppna förskolor som håller öppet på sommaren.

Alla ska ha råd med förskola

Förskoleavgiften kan vara en tung börda för många familjer och vi vill därför att den ses över för att göras mer jämlik. Solna har ett ansvar för att kompensera för barns ojämlika uppväxtvillkor och därför ska alla aktiviteter som kommunens förskolor erbjuder vara kostnadsfria (utöver maxtaxan) för alla barn. Det innebär att förskolan står för alla kostnader i samband med utflykter, picknicks, luciafirande, maskerader och dylikt. Vänsterpartiet vill stärka barns rätt till förskola genom att ge barn till arbetslösa och föräldralediga rätt till 30 timmars vistelsetid per vecka, även under skollov.

Fritidshem är en viktig verksamhet som erbjuder elever att före och efter skoldagen få möjlighet till lärande genom andra erfarenheter och kunskaper än de som de får i skolan. I dag är Solnas fritidsgrupper alldeles för stora och personalen maktar inte med. Dessutom sker en stor del av undervisningen inte i ändamålsenliga lokaler.

Minska fritidsgrupperna

Landets fritidsgruppers storlek har fördubblats på tio år och Solna har kritiserats av Skolinspektionen för sina stora fritidsgrupper. Vi vill införa ett maxtak på gruppernas storlek på maximalt 30 barn per grupp och samtidigt se till att personaltätheten är god, med max 10 elever per personal i barngrupp.

Ändamålsenliga lokaler

Skolinspektion kritiserar Solnas fritidshem för att verksamheten inte bedrivs i ändamålsenliga lokaler. Varje fritidsgrupp ska vistas i lokaler anpassade efter verksamheten. Om detta kräver renoveringar eller ombyggnationer vill vi att staden lägger upp en plan och avsätter medel för att förverkliga detta.

Tydligare pedagogiskt ledarskap

Skolinspektionens tillsyn har visat att flera av kommunens fritidshem i praktiken saknar ett pedagogiskt ledarskap och att uppföljning av läroplansmålen saknas. Staden behöver ta fram tydligare riktlinjer och förbättra det uppföljande arbetet så att fritidsverksamhetens kvalitet kan säkerställas.

Fritidsklubbarna förstärks

Fritidsklubbarna erbjuder verksamhet för barn i åk 4-6 efter skoltid. Vi ser att det finns stora fördelar med att den öppna och inskrivna verksamheten bedrivs i samma lokaler även fortsättningsvis, och vill förstärka samarbetet mellan Kultur- och fritidsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden för att möjliggöra det.

Skola För Vänsterpartiet är allas rätt till kunskap det viktigaste målet med utbildningspolitiken. I dag klarar 25 % av Solnas elever inte målen i alla ämnen när de går årskurs 9 och många skollokaler är plågade av stora renoveringsbehov. Alla Solnabor ska klara målen och ha en trygg och rolig skolgång. För att det ska vara möjligt behöver skolan mer resurser. Därför satsar Vänsterpartiet mer än något annat parti på Solnas skolor.

Starka offentliga skolor

Det fria skolvalet och etableringen av fristående skolor ökar segregation och minskar likvärdigheten. Vi vill se kommunala skolor i varje stadsdel, och öka resurserna till stadens skolor. Behovet av kommunal skola i Järvastaden är stort då många som bor där nu inte kan göra ett aktivt val mellan kommunal och

privat skola utan hänvisas till den enda skola som nu finns i området, vilken är privat. Starka offentliga skolor ökar jämlikheten, minskar sociala klyftor och är dessutom effektivare, då de samarbetar om resurser istället för att som idag dela upp resurserna till flera privata skolor. Stadens resurser ska inte gå till privata skolor med vinstintresse eller religiös inriktning.

Fler lärare och vuxna i skolan

Solnas lärare utför ett avgörande och viktigt arbete, men de behöver fler kolleger. Vi måste öka lärartätheten för att avlasta lärarna och erbjuda dem en hållbar arbetsmiljö, och säkerställa en god löneutveckling. Utöver detta vill vi förstärka skolan med icke-undervisande personal, exempelvis administrativ personal och rastvakter. Vi vill också förstärka elevhälsan så att det finns skolpsykolog, kurator och skolsköterska på alla grund- och gymnasieskolor, samt öka tillgången till studie- och yrkesvägledare.

Mindre klasser

Många av Solnas klasser är stora, vilket påverkar barnens möjlighet till arbetsro och koncentration. Vi vill se ett riktmärke om 20 elever i lägre årskullarna (F-3) och 25 i mellanstadiet, men samtidigt ge utrymme för flexibilitet för att kunna hitta andra lösningar om skollokaler och personaltillgången tillåter.

Stimulerande lokaler och skolgårdar

Solnas befolkning växer och vi vill därför att staden planerar för detta i god tid genom att anta en skolutbyggnadsplan. Utöver detta har Solna många skolor med stora renoveringsbehov. Alla barn har rätt till stimulerande och ändamålsenliga skolmiljöer och vi vill därför att upprustningstakten på skolorna och skolgårdarna ökar. Vidare vill vi att staden ska sträva efter att uppfylla Boverkets rekommendation om 30 m² friyta per barn i grundskolan.

Skolbibliotek

Alla stadens skolor ska ha ett skolbibliotek med en utbildad bibliotekarie, för att stimulera till läsning.

Bilfria zoner

Vi vill att staden inför bilfria zoner runt skolor. Detta ger tryggare skolvägar och möjliggör för barn att självständigt ta sig till och från skolan, och minskar också de skadliga avgasutsläppen. Detta ska dock inte inverka på viktiga funktioner såsom färdtjänst och mattransporter.

Näringsrik mat i tillagningskök

Sund och näringsriktig skolmat är viktig för elevernas välmående. Vi vill att staden inför en animaliefri dag på skolor och förskolor för att både minska stadens klimatpåverkan och öka näringsriktigheten i maten. Vidare anser vi att det är orimligt att flera av stadens skolor står utan tillagningskök. Vi vill att staden ska ha som mål att tillaga skolmaten från grunden och med en stor andel ekologiska råvaror. Vi vill att Tekniska nämnden ska ta fram en plan för tillagningskök i alla stadens skolor.

Läxhjälp för alla elever

Vi vill satsa på kostnadsfri läxhjälp för alla Solnas elever, på de skolor som inte är läxfria. På så sätt får barnen rätt till fritid och deras skolprestation blir inte beroende av den läxhjälp de kan få hemma. Detta förutsätter starkare lärarstöd samt fler platser för individuella studier i skolmiljön.

Mer särskilt stöd

Vänsterpartiet föreslår att extra medel tillförs för att förbättra möjligheten att ge särskilt stöd, bland annat genom fler specialpedagoger och mer utbildning i bemötande och specialpedagogik för personalen. Då särskilt stöd i form av personell resurs ges i skolan är det också viktigt att personalen är utbildad för den specifika problematik eleven har. Att, som idag, inkludera alla oavsett barnets egentliga behov tror vi är fel väg att gå och därför vill vi ha en utredning om konsekvenserna av inkludering. Vi vill ge skolorna möjlighet att fördela det särskilda stödet på det sätt som pedagoger och elever vill ha det. För personer med autismspektrumtillstånd (AST) är kontinuitet en viktig nyckelfaktor

för en god skolgång. Vi vill ge elever med AST möjlighet till en sammanhållen skolgång inom Solna stad. Vi vill också att nyanlända elever ska få det extra stöd som de behöver i skolan.

En mer jämlik skolpeng

Vi vill förnya det ekonomiska styrsystem som råder för förskolan och skolan i Solna. Skolpengen, som systemet utgår från i dag, fördelas i princip med samma belopp oavsett vilket behov barnen har. Vi vill ge Barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att se över hur skolpengen skulle kunna fördelas på ett mer behovsrelaterat sätt för att se till att resurserna hamnar där de bäst behövs.

Mer värdegrundsarbete i skolan

Vi vill fördjupa arbetet med antirasism genom att t.ex. bilda lärarnätverk för att utveckla metoder för antirasistiskt arbete. Genuspedagogik i skolverksamheten är också viktig för att pedagogerna ska få verktyg som inte befäster könsstereotyper utan istället motverkar dessa. I ett senare skede är det viktigt att jobba med värdegrundsarbete, bland annat med tjej- och killgrupper, för att motverka strukturella begränsningar. Därutöver vill vi erbjuda alla tjejer feministiskt självförsvar och alla pojkar möjlighet att bearbeta de destruktiva normer som begränsar dem. Vi vill också minska tabut kring mens och införa gratis mensskydd i alla Solnas skolor.

Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen utför ett viktigt arbete för ungdomar upp till 22 år i att informera kring kropp, sexualitet och välmående. Vi vill se ett gott samarbete mellan skolorna och ungdomsmottagningen.

Vuxenutbildning är ovärderligt för att säkerställa att långtidsarbetslösa kan få ett arbete eller ändra riktning i livet. Att ha ett arbete lägger grunden för människans oberoende, självständighet och frihet.

En plats för alla som behöver

Alla som vill ska få möjligheten att komplettera och avsluta sin grundskole- och gymnasieutbildning. Yrkesvux är en skolform som passar bra för att utbilda människor i bristyrken. Vi vill säkerställa att alla som vill får en utbildningsplats på Yrkesvux. På sikt vill vi att vuxenutbildningen ska drivas i egen regi.

En ålderdom med möjligheter

Sociala möten där man får träffa andra äldre i meningsfulla sammanhang är viktiga för att minska ensamheten, och ge en guldkant på tillvaron för de äldre. Mer resurser behövs för att garantera de äldres rätt till en stimulerande vardag.

Seniorträffar och förtroenderåd

Vi vill satsa mer medel till dagverksamheterna för att utveckla dessa och ge fler möjligheter att behålla en aktiv daglig sysselsättning. Anhörigas insatser är värdefulla för att sätta guldkant på träffarna – men avlönad och professionell personal måste vara grunden. Genom att satsa på seniorträffar minskar eller fördröjs behovet av andra insatser vilket betyder en ren besparing. Förtroenderåden som finns i de olika stadsdelarna gör också ett fantastiskt arbete för att sätta guldkant på tillvaron för de äldre. Men bidraget från staden är litet. Vi vill ge förtroenderåden bättre verksamhetsstöd.

Öka kunskapen om datorer

Seniorer har ett intresse för datorer men många har otillräckliga kunskaper och kommer inte vidare. Vi vill införa konceptet it-guide som går ut på att nyanlända ungdomar bidrar till att öka den digitala delaktigheten hos seniorer på seniorträffar. Under tiden får de möjligheter att öva svenska och lära sig mer om den svenska kulturen.

Sommarkollo för äldre

Sommarkollon för äldre har etablerats runt om i Sverige, inte minst i vår grannkommun Sundbyberg. Kollovistelsen har visat sig leda till en mer social vardag samt till nya positiva vanor och vänskapsband som består. Vänsterpartiet tycker att det vore väl investerade pengar att ge guldkant till de människor som inte har så lätt att komma iväg på resor. Vi vill att staden erbjuder sommarkollo för ensamstående personer över 70 år.

Anhörigstöd

Anhöriga är fantastiskt viktiga för de äldre, men deras omsorg får aldrig tas som ersättning för stadens ansvar. För att underlätta för de anhöriga vill vi öka möjligheten till anhörigstöd, avlösning och fler platser för korttidsvistelser och växelboende i Solna.

Äldreomsorgen är en fråga som berör oss alla och en verksamhet som har drabbats av kraftiga nedskärningar de senaste decennierna. Nedskärningarna har också förvärrats och plågas av oseriösa privata utförare som bryr sig mer om vinst än god välfärd. Alla äldre ska känna sig trygga och få tillgång till boenden som passar deras behov i området där de trivs.

Omsorg utan vinstintresse

Vi vill se en äldreomsorg som är fri från vinstintresse. Vi vill även fortsättningsvis att alternativa icke-vinstdrivande utförare ska få goda möjligheter att driva sin verksamhet, men framförallt vill vi att staden tar över mycket mer verksamhet i egen regi. Det gör att resurserna fördelas dit de bäst behövs, vilket leder till en högre kvalitet och tätare bemanning. Därför vill vi säkerställa att beredskap på ett övertagande i egen regi finns i staden.

Kommunal hemsjukvård

En kommunalisering av hemsjukvården skulle både spara stora kostnader och ge en bättre vård åt de sjuka. Det är sannolikt att detta genomförs på sikt och då vill vi att den drivs i egen regi. Därför vill vi att staden har beredskap för detta.

Bostad utan ensamhet

Många äldre behöver ett gemensamt boende för att känna trygghet och säkerhet. Vi vill öka platserna på trygghetsboenden för dem som är för friska för äldreboende men för sjuka för att bo kvar hemma. Vänsterpartiet vill även satsa på kollektivboende för äldre. Seniorboenden och trygghetsboenden ska självklart finnas som hyresrätter, och ska vara billiga nog att en person med genomsnittlig pension har råd att flytta in. Man skulle kunna tillföra staden fler seniorboenden genom att bygga på befintliga byggnader, exempelvis i Hallen.

Bo kvar där man trivs

I dag tvingas många äldre bort från området där de trivs, för att det är brist på platser. Många äldre placeras i andra kommuner. Det behövs fler platser både på permanenta och på korttidsboenden i Solna så att ingen Solnabo ofrivilligt ska behöva bli placerad i en annan kommun på grund av platsbrist. Vi vill att man ska kunna bo där man trivs, och därför är det viktigt att det finns ett äldreboende i varje stadsdel. I dag saknas ett äldreboende i Hagalund och vi vill därför att Omvårdnadsnämnden och berörda nämnder ges i uppdrag att påbörja en projektering av ett äldreboende i Hagalund.

Mer generös biståndsgivning

När det av hälsoskäl inte längre är möjligt att bo självständigt har man rätt att flytta till särskilt boende. Vi vill ha fler platser för särskilt boende och en mer generös biståndsgivning för såväl särskilt boende som andra insatser.

Mer paramedicinsk personal

I dag saknar många äldre tillgång till exempelvis sjukgymnaster, arbetsterapeuter, logoped,

fotvårdare och dietister på sitt äldreboende. Många äldre som bor på äldreboende har inte heller möjlighet att komma iväg till t.ex. sjukgymnast av praktiska skäl. Vi vill öka bemanningen av paramedicinsk personal på boendena. Det ger god samverkan mellan yrkesgrupperna som möjliggör att de äldre bibehåller rörlighet och minskar risken för undernäring, fallskador och trycksår.

Näringsrik och god mat

Staden ska se till att äldre som får mat inom stadens verksamheter eller upphandlade sådana får god, varierad och näringsrik mat. Andelen ekologisk, närproducerad och animaliefri mat ska öka.

Hemtjänsten är för många människor ett avgörande stöd i vardagen. Det är viktigt att denna hjälp kan anpassas till den enskildes behov utan att kostnaden blir för hög.

Mer hemtjänst i egen regi

I dag finns över tjugo olika hemtjänstanordnare i kommunen. Genom att bedriva mer av verksamheten i egen regi utan vinstintresse höjer vi kvaliteten, kontrollen och personaltätheten i verksamheten. Hemtjänsten blir ur ett logistiskt perspektiv allt mindre effektiv ju fler aktörer som ska dela på marknaden.

Sänka hemtjänstavgifterna

Många pensionärer har svårt att få pensionen att räcka till. Vi vill sänka så väl maxtaxan som kostnaden för enskilda insatser så att kostnaden för den enskilde blir överkomlig även för den med mycket låg pension.

Mer tid för varje brukare

Personaltätheten inom hemtjänsten måste öka och kontinuiteten behöver bli bättre. I dag är det många äldre som inte får ut beviljad tid för promenader. Genom att anställa fler får varje brukare mer tid med personalen, som då hinner klä på och ta med en äldre person ut. De äldre ska ha inflytande över den hjälp de vill ha av hemtjänsten. För att kontinuerligt kunna utvärdera kvaliteten **vill vi** ha systematiska och regelbundna brukarundersökningar, samarbete med brukarorganisationer, inleda ett arbete med att införa brukarrevisioner samt anställa fler kvalitetsutvecklare.

Minska miljöpåverkan

Hemtjänstens resor står för uppåt hälften av tjänsteresorna i en kommun. Med mer hemtjänst i egen regi minskar vi körsträckorna, minimerar arbetstid bakom ratten, avlastar trafiklederna och minimerar miljöpåverkan.

Äldreomsorgens anställda och personalen i hemtjänsten är ovärderliga, men har ett både psykiskt och fysiskt tungt arbete. De behöver få bättre arbetsvillkor och fler kolleger. Det är främst kvinnor som arbetar i äldreomsorgen och de drabbas när bemanningen är för låg. Satsningar på personalen inom äldreomsorgen är därför en viktigt feministisk satsning.

Arbetstidsförkortning

Vi vill att Solna gör ett försök med sex timmars arbetsdag med bibehållen lön inom äldreomsorgen, en kvinnodominerad sektor med relativt hög sjukfrånvaro. Försöket kan ske på exempelvis Skoga. Vi vill uppdraga åt Omvårdnadsnämnden att välja ut en lämplig arbetsplats i staden för att påbörja ett projekt med arbetstidsförkortning under kommande budgetår.

Bättre arbetsvillkor

Vi vill öka antalet heltidstjänster inom äldreomsorgen och hemtjänsten i Solna. Fast anställning och heltid ska vara norm. De anställda ska ha bra arbetsvillkor, bra löner och tillräckligt med arbetskamrater för att klara av att ge de äldre den omsorg de behöver. Bättre arbetsvillkor leder till ökad personalkontinuitet, vilket är bättre även för de äldre.

Reflektionstid och handledning

Personalen inom hemtjänsten jobbar ofta ensamma. De ska ha möjlighet till handledning och reflektion i sitt arbete. Vi vill ge Omvårdnadsnämnden i uppdrag att införa reflektionstid på betald arbetstid för hemtjänstpersonalen som arbetar i stadens regi.

Kompetensutveckling

Hemtjänstpersonalen möter ofta dementa eller svårt sjuka människor. Vi vill satsa mer på utbildning av hemtjänstpersonal, exempelvis inom vård av dementa personer. Ett sätt är exempelvis Silviacertifiering, vilket Solnas äldreboenden har genomgått.

Ett socialt stöd som räcker till

Socialtjänsten består bland annat av stöd till missbrukare, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Många socialarbetare upplever stor stress i sitt yrke. Vi vill generellt öka resurserna på alla enheter inom socialtjänsten för att det ska finnas utrymme att ge medborgarna de insatser de har rätt till och för att förbättra personalens arbetsmiljö. Vi vill se att staden i större utsträckning arbetar förebyggande och med tidiga insatser. Verksamheten ska vara offentligt finansierad och i första hand drivas i offentlig regi.

Fältassistenter

Fältassistenter arbetar gentemot ungdomar som riskerar att utveckla sociala problem. Rent konkret handlar det om att etablera goda kontakter med ungdomar i deras egna miljöer, exempelvis i skolan, på fritidsgården, på stan eller på internet. Vi vill att Solna stad anställer fältassistenter som både natt- och nätvandrare, med en högre närvaro under sommarmånaderna när ungdomarna är ute mer.

Fler stödinsatser för barn

De stödinsatser som finns för barn och unga idag behöver utökas. Vi vill öka tillgängligheten och utvidga målgrupperna till att bland annat även innefatta stöd till barn med psykiskt sjuka föräldrar. Föräldrar med psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruk ska få ökat stöd i sitt föräldraskap samt om hur de ska tala om sin funktionsnedsättning med sina barn.

Billigare familjerådgivning

Vi vill sänka avgiften för familjerådgivning så att fler familjer kan få stöd när de behöver. Vi vill att det ska vara krav på HBTQ- och genuskompetens för de som utför familjerådgivningen.

Bättre boendestöd

För målgruppen psykiskt funktionsnedsatta måste boendestödet anpassas bättre för olika typer av funktionsnedsättningar. Det ska vara kommunalt och vi vill att man jobbar med olika målgrupper, kompetens och kompetensutveckling för personalen. Vi vill även att det blir möjligt för personer med funktionsnedsättning att få kommunal avgiftsfri fixarservice. De personliga ombuden måste få mer resurser för att ha färre klienter per ombud än vad de har idag.

Förenkla försörjningsstödet

Försörjningsstödet uppgift är att vara samhällets sista skyddsnät för den som inte kan försörja sig själv. Vi vill att SL-kort och internet ska ingå i försörjningsstödet då det är en förutsättning för att kunna söka arbete och åka på anställningsintervjuer. Många anser att det är komplicerat att ansöka om försörjningsstöd och vi vill därför att medborgare som söker ekonomiskt bistånd vid behov ska kunna få stöd och nära hjälp av sin socialsekreterare genom hela ansökningsprocessen. Vi vill också förenkla genom att göra om systemet så att den sökande bara behöver ansöka var tredje månad istället för varje som i dag. Barnperspektivet ska väga tungt i beslut om ekonomiskt bistånd.

Avskaffa FUT-handläggare

Det är för stort fokus inom socialpolitiken på repressiva åtgärder som att kontrollera fusk och vilka skäl som gör att man inte ska få hjälp hos socialen. Vi vill avskaffa stadens FUT-handläggare som enbart arbetar med att hitta misstänkt fusk, och istället lägga resurserna på handläggare som möter de som behöver hjälp här och nu.

Mer stöd till kvinnojouren

Kvinnjouren gör ett fantastiskt arbete, men de behöver mer resurser och en långsiktigt tryggad finansiering för att kunna nå fler. Vi vill öka anslagen till kvinnojouren genom att bland annat bekosta lokal och personal till jourens öppna verksamhet.

Hjälp till EU-medborgare

Vi vill att förvaltningen utreder hur Solna kan erbjuda utsatta EU-medborgare akuta insatser som t.ex. alternativa boendemöjligheter, mat och kläder samt utarbetar ett förslag på en långsiktig strategi som inrymmer insatser i Solna och med sikte på att förbättra villkoren i medborgarnas hemländer.

Socialsekreterare behöver få en bättre arbetsmiljö. Hög arbetsbelastning, hög personalomsättning och dålig psykosocial arbetsmiljö är vardag för många socialsekreterare landet över, vilket gör yrket svårrekryterat. Vi vill att Solna tar ett krafttag för att göra socialförvaltningen till en attraktiv arbetsplats där medarbetarna stannar kvar.

Sex timmars arbetsdag

På sikt ska sex timmars arbetsdag med bibehållen lön införas för socialsekreterarna. Det skulle sannolikt minska sjukfrånvaron och höja Solnas möjligheter att locka till sig socialsekreterare. Vänsterpartiet har drivit igenom ett försök med arbetstidsförkortning för socialsekreterare i Sundsvall för att göra jobbet attraktivare och arbetsbelastningen rimligare.

Administratörer

Socialsekreterare är experter på att göra sociala utredningar och bedömningar, men på vissa enheter går en stor del av arbetstiden åt till administrativt arbete. Vi vill anställa administratörer som avlastning i det sociala arbetet. Det skulle uppvärdera yrkets status, bidra till att få fler socialsekreterare att stanna och ge kommunen möjlighet att utnyttja experternas kompetens på bästa sätt.

Kompetensutveckling och handledning

Socialsekreterare ska erbjudas möjlighet att forska på deltid, vilket är ett sätt att öka kompetensen på förvaltningen och öka stadens dragningskraft som arbetsgivare. Socialsekreterarna ska ha tillgång till en senior kollega för att diskutera svåra ärenden och få kontinuerligt stöd i arbetet. Under tiden en socialsekreterare jobbar deltid för att forska ska en vikarie anställas för att täcka upp.

En meningsfull fritid för alla

Kultur är en viktig del av demokratin och en förändrande kraft som bidrar till människors medvetande om sig själva och samhället. Såväl kulturhus och bibliotek har ett viktigt demokratiskt uppdrag. Kulturverksamheten behöver också finnas i varje medborgares närhet, i varje stadsdel, för att den ska nyttjas.

Öppna ett kulturhus

Kulturhus fungerar som en samlingsplats för kreativt skapande, och är en av få mötesplatser utan fokus på konsumtion. En stad med över 80 000 invånare som Solna behöver ett eget kulturhus med möjligheter till utställningar, konserter och uppträdanden.

Upprätta graffittiväggar

Vi vill att staden kartlägger och upprättar platser för lagliga graffittiväggar.

Utöka biblioteksverksamheten

Stadens bibliotek ska vara spännande mötesplatser där läslusten bland särskilt de unga invånarna kan stärkas. Vi vill förhindra nedskärningar och göra biblioteksverksamheten ännu mer tillgänglig i medborgares närområden. Därför vill vi att Solna införskaffar en bokbuss, som kan ta sig till exempelvis förskolor och äldreboenden, samt till stadsdelar där biblioteksfilialer i dag saknas. Vi vill också stärka samarbetet med Sundbybergs bibliotek. På sikt vill vi se fler biblioteksfilialer i exempelvis Bagartorp och Hagalund.

Sänka kulturskolans avgifter

Kulturskolan är många barns första möte med kultur, men de höga avgifterna som årligen höjs stänger många ute från verksamheten. Vi vill att kulturskolans avgifter sänks till 200 kr per termin, så att alla barn får möjlighet att ta del av kulturskolans verksamhet. Vi vill också att alla barn ges möjlighet att kostnadsfritt prova på verksamheten under ett fåtal tillfällen, innan föräldrarna förbinder sig att betala avgiften. Antalet platser och andra resurser måste givetvis också vara anpassade för den ökade möjligheten att ta del av verksamheten som skapas genom avgiftssänkning. I anslutning till kulturskolan vill vi också att staden inrättar "kulturbibliotek" där man kan lämna in musikinstrument man inte längre använder, så att de som vill kan komma och låna.

Fritiden ska kännas meningsfull för alla. Därför behöver vi satsa på fler fritidsgårdar och föreningslokaler. Ett levande föreningsliv med många aktiva är en viktig grund för såväl demokratis fortlevnad som en levande stad.

Satsa på fritidsgårdarna

Fritidsgårdarna är många ungdomars trygga plats och ett sätt att få en rolig fritid. Vi vill se en fritidsgård i varje stadsdel, och säkra att Bagartorps fritidsgård Ungdomstorget får en permanent plats. Vi vill tillgängliggöra våra fritidsgårdar för fler genom att HBTQ-certifiera samtliga fritidsgårdar i staden och att staden aktivt arbetar med värdegrundsarbetet för att motverka könsnormer. Vi vill också att staden utreder behovet av en tillgänglighetsanpassad fritidsgård för ungdomar med funktionshinder. Genom samarbete med fritidsverksamheten kan staden också återupprätta sommarkolloverksamhet för ungdomar. För många finns det ett egenvärde i just att få komma iväg till ett annat sammanhang under någon eller några veckor, särskilt vad gäller unga från utsatta miljöer.

Medborgarkontor i varje stadsdel

Vi vill att medborgarkontor, där medborgarna på vissa tider kan få service och hjälp med olika frågor, ska finnas i varje stadsdel.

Stärkt föreningsliv

Samlingslokaler som föreningar har råd att hyra behövs i varje stadsdel. Vi motsätter oss alliansens förslag om höjda hyror för samlingslokaler och vill istället se en sänkning av avgiften för samlingslokaler. Vi vill också att Solna stöttar föreningslivet ekonomiskt genom att avsätta medel till studieförbunden.

Idrott och rörelse är en stor källa till glädje för många medborgare, och så väl den spontana som den organiserade idrotten har en ovärderlig roll i folkhälsoarbetet. Forskningen visar tydligt att barn i familjer med låga inkomster har sämre hälsa, varför vi vill ta bort alla ekonomiska och praktiska hinder som förhindrar barns möjlighet till en aktiv och meningsfull vardag. Möjligheten att utöva idrott ska inte vara en klassfråga. Solnaborna behöver fler lämpliga spontanidrottsmöjligheter i närheten av där de bor. Bristen på hallar och idrottsanläggningar gör att många föreningar tvingas tacka nej till barn som vill aktivera sig.

Jämställd idrott

Det finns skillnader i killar och tjejers idrottande och fritidsaktiviteter. Idrott har en lägre andel flickor än pojkar som deltagare medan kulturskolan har en högre andel flickor. Kultur- och fritidsförvaltningen kräver att föreningar som söker ekonomiskt bidrag ska redovisa likabehandlingsplaner. Men tyvärr stannar det där och förvaltningen har ingen plan för att förändra dessa mönster. Vi vill arbeta aktivt för en jämställd idrott genom att uppdraga åt förvaltningen att sammanställa, analysera och ge förslag på åtgärder utifrån föreningarnas likabehandlingsplaner samt göra en genusanalys av fördelningen av tider i stadens idrottsanläggningar. Vi önskar också en översyn av handikappidrotten i Solna för att utreda eventuella behov av satsningar inom området.

Rusta upp idrottsanläggningar

Många av Solnas idrottsanläggningar, såsom Bergshamra IP och ridhuset i Huvudsta, har stora renoveringsbehov och kan därför inte utnyttjas maximalt. Det gäller såväl banor som omklädningsrum, toaletter m.m. Vi vill öka upprustningstakten på våra anläggningar och deras tillhörande utrymmen för att göra alla våra idrottsanläggningar användbara och inbjudande.

Planera för ny multisporthall

Behovet av en ny multisporthall är stort. Redan i dag tvingas handbollsforeningar och andra hall-idrotter tacka nej till intresserade barn på grund av lokalbrist och med befolkningsökningen kommer behovet av fler hallar bara öka. Eftersom byggandet av en ny hall är både kostsamt och tar lång tid vill vi att staden börjar planera för var, när och hur en sådan ska byggas.

Fler fotbollsplaner

Vi är positiva till de tre fotbollsplaner som är på gång i Järvastaden. I dag är Hagalund den enda stadsdel utan en fotbollsplan och spontanidrottsmöjligheterna är små i stadsdelen. Därför vill vi också anlägga en 5-mannagräsplan i Hagalund.

Ge fler råd att idrotta

Vi vill instifta en fond som ungdomar kan söka pengar ifrån så att alla barn kan få råd att idrotta eller ägna sig åt en annan fritidsaktivitet. På sikt behövs också en sammanhållen nolltaxa för barn och ungdomar när idrottsforeningar nyttjar idrottsanläggningar.

Fritidsbank

Vi vill öppna en fritidsbank där man kan lämna in t.ex. idrotts- och friluftsutrustning man inte längre använder så att de som vill kan sedan komma och låna. Staden behöver också stå för en del inköp för att säkerställa ett gott utbud. Fritidsbanken minskar materialkostnaderna kopplade till många idrotter, och möjliggör för fler att prova på nya aktiviteter på sin fritid.

Anlägga en skatepark

Skateboardåkning ökar och blir alltmer populärt bland barn och ungdomar. I dag finns bara en liten skateboardramp i Skytteholmsparken, men behovet är större än så. Därför vill vi skapa en skatepark på en lämplig plats i Solna.

Gratis bad för fler

Den efterlängtnade badplatsen i Huvudsta är en succé, och vi vill därför att staden utreder och anlägger fler lämpliga badplatser runtom i staden. Men för att öka möjligheten för fler att kunna simma året runt vill vi också avgiftsfria alla stadens bad och simhallar för barn och ungdomar under 18 år.

Fler utegym

För att ytterligare stärka möjligheterna till spontanidrott vill vi anlägga fler utegym i Solna, exempelvis längs Huvudsta strand.

En demokratisk och jämställd stad

Demokrati innebär att vars och ens åsikter, röster och rättigheter har samma tyngd, ett samhälle där olikheter välkomnas och allas potential tas tillvara. Idag upplever inte alla att deras påverkan och medverkan är viktig. Genom att skapa större insyn och bättre forum för medborgardialog kan vi förbättra demokratin i staden.

Sänkta politikerarvoden

De politiska arvoden i Solna är några av Sveriges högsta. Ur ett demokratiskt perspektiv blir det problematiskt att politiker som ska representera folket tilldelas oskäligt höga arvoden. Kommunstyrelsens ordförande tjänar exempelvis tre gånger mer än genomsnittslönen. Vi vill att de politiska arvoden sänks. Det skulle öka förtroendet hos väljarna samtidigt som man skulle minska politikerföraktet.

Bättre kontaktcenter

Stadens kontaktcenter behöver förbättras för att ge snabbare svar och konkret återkoppling om åtgärderna som har vidtagits efter en felanmälan. Medborgarnas synpunkter behöver också nå våra politiker och inte stanna på tjänstemannanivå.

Medborgarbudget

Vi vill att Solna provar konceptet medborgarbudget. Det innebär att en grupp Solnabor, exempelvis inom ett bostadsområde, får utforma och prioritera olika alternativ för vissa investeringsfrågor i sitt närområde. Det stärker demokratin.

Flerspråkig hemsida

I Solna finns 33 modersmål, men Solnas hemsida finns idag endast på svenska (med vissa delar även på engelska och finska). En fjärdedel av svenskarna har läskunskaper som inte når upp till godkänd nivå för den som slutar grundskolan, och därför borde det vara en självklarhet att Solnas hemsida även finns på lättläst svenska. Vi vill att stadens hemsida utvecklas till att vara begriplig för fler.

Inrätta demokratikommitté

Vi vill inrätta en demokratikommitté, med särskilt uppdrag att föreslå konkreta förbättringar i den kommunala demokratin. Exempel på konkreta åtgärder är satsning på att utveckla metoder för arbetet mot rasism i skolan, inrättandet av dialogforum eller mötesplatser för diskriminerade grupper, stöd och utbildning i HBTQ-frågor för chefer, fritidspersonal och skolpersonal m.m.

Fairtrade City

Vi vill att Solna stad inleder processen för att bli diplomerad som "Fairtrade city". Det är en diplomering till kommuner som engagerar sig för rättvis handel och etisk konsumtion.

Förebygga korrupcion

Idag flyttas dessvärre fler och fler beslut från demokratiskt valda organ till privata eller kommunala bolags styrelserum. Medborgarnas insyn minskar när verksamheter flyttas till entreprenader. Vi vill att staden arbetar mer aktivt och förebyggande än i dag för att motverka mutor och korrupcion i stadens verksamheter.

Revision av externa utförare

När verksamheter läggs på entreprenad minskar medborgarnas och politikernas insyn. För att säkerställa att allt går rätt till i våra upphandlade verksamheter vill vi införa revision av externa utförare. Vi vill att det i avtalen tydligt klargörs vad nämndernas ansvar och revisorernas uppdrag är och att verksamheten granskas ur ett ansvarsperspektiv. I avtalen skall revisorernas tillträde definieras och säkras samt avgränsningar klargöras.

Jämställdhet och antidiskriminering är hörnstenar i Vänsterpartiets politik. För oss är det självklart att staden ska jobba förebyggande och proaktivt med jämställdhet och antidiskriminering genom exempelvis tydliga strategier och utbildningsinsatser.

Jämställd budget

Vi vill att staden använder sig av ett jämställt budgetarbete för att säkerställa att behov av stöd och service ges på lika villkor och med en fördelning som stöder verklig jämställdhet och utveckling för både kvinnor och män. Ett jämställt budgetarbete är ett bra steg på vägen mot en mer jämställd kommun.

Förebygga mäns våld

Vi vill se att Solna arbetar mer målinriktat för att förebygga mäns våld mot kvinnor och sexuella trakasserier. Vi vill att Solna upprättar en handlingsplan och genomför informationskampanjer i det förebyggande arbetet mot mäns våld mot kvinnor och sexuella trakasserier. Vi vill också att samtliga anställda i staden utbildas i att se, agera och förebygga mäns våld mot kvinnor inklusive sexuella trakasserier. Vi vill också att socialtjänsten i Solna genomför en kartläggning av våld i nära relationer i staden.

Utbildning i anti-diskriminering

Vi vill att staden ska arrangera ambitiösa utbildningar i antidiskrimineringsfrågor, såsom utbildningsdag i anti-ziganism, temadagar mot rasism, kurser i förebyggande av sexuella trakasserier etc. Vi vill att staden under året gör en satsning på att minska fördomar och förbättra attityderna kring psykisk ohälsa.

Anti-rasistisk strategi

Vi vill att staden upprättar en antirasistisk strategi med fokus på bland annat skola, SFI, rekrytering och kompetensutveckling i syfte att uppnå ett inkluderande Solna. Vi vill därtill att stadens upphandlade verksamheter följer strategins riktlinjer och att strategin utvärderas halvårsvis. Resultatet ska redovisas för Kommunstyrelsen.

Jämställdhetsintegrering

Solna ska ha en jämn fördelning av makt och inflytande i samhället som mål. Vi vill att staden använder sig av jämställdhetsintegrering som syftar till att åstadkomma långsiktig hållbar jämställdhet och säkerställa att kvinnor och män, flickor och pojkar, ges en likvärdig kommunal service. Vi vill till en början att åtminstone varje förvaltning ska ha en person eller arbetsgrupp som är genusansvarig och att stadens jämställdhetspolicy kontinuerligt följs upp och utvärderas. Vänsterpartiets bestämda uppfattning är att organisation, personalpolitik, arbetsmetoder, satsningar och nedskärningar alltid ska analyseras ur ett genusperspektiv. Mäns och kvinnors löner ska kunna jämföras inom samma yrkesområde, men också mellan olika yrkesgrupper med jämförbara kompetenskrav.

Bättre likabehandlingskommitté

Det viktiga arbete som i dag bedrivs av likabehandlingskommittén förtjänar en bättre uppföljning i praktiken. Vänsterpartiet vill se en utökning av dess uppdrag och befogenheter, tillsammans med en förstärkning av dess resurser. Det är också viktigt att kommitténs yttranden eller liknande kommer de berörda nämnderna till del.

Fixarservice för fler

För till exempel personer med funktionsnedsättning som påverkar syn- eller rörelseförmåga krävs ofta relativt omfattande anpassningar av bostaden. Den fixarservice som finns för äldre vill vi därför att även personer med funktionsnedsättning ska omfattas av.

Arbetsgivaren Solna stad ska ha en modern personalpolitik som bygger på lika villkor, rätt till heltid, kompetensutveckling, trygghet i arbetssituationen och ett kraftigt förstärkt personalinflytande. Eftersom en så stor andel av Solnas verksamheter är upphandlade vill vi att staden tar sitt ansvar redan i upphandlingsskedet för att säkerställa goda arbetsvillkor för personalen även i de verksamheterna.

Kollektivavtal i upphandlingar

Vi vill att staden säkerställer att samtliga anställda i upphandlade verksamheter omfattas av villkor i enlighet med kollektivavtal. Därutöver vill vi att staden prövar Vita Jobb-modellen som är ett verktyg mot svartarbete och social dumpning vid offentlig upphandling. Den möjliggör för staden att säkerställa att personal hos leverantörer och underleverantörer arbetar under villkor i enlighet med kollektivavtal. Dessutom förbinder sig företagen att genomgå kontroller, och brott mot reglerna leder till uppsägning av avtalet. Vi vill också att staden ska ställa krav ur jämställdhetsperspektiv vid upphandling inom samtliga verksamheter, även för underleverantörer.

Rätt till heltid

Ca 75 % av Solnas anställda är kvinnor. I dag tvingas många kvinnor in på osäkra tim- och deltidsanställningar inom bland annat omsorgsyrsken. Vi vill garantera alla Solnas anställda rätten till heltid.

Slut på allmän visstid

Fast anställning ska vara norm. Vi vill därför att Solna stad inte ska använda sig av anställningsformen allmän visstid i framtiden och att de anställningar som idag finns i denna anställningsform övergår till andra tryggare anställningsformer.

Inga bemanningsföretag

Alltför ofta förlitar sig staden på kostsamma konsulter och bemanningsföretag för att man inte vill eller har lyckats anställa egen personal. Vi vill att staden anställer mer personal och planerar för att slippa bemanningsföretag. Exempelvis vill vi att staden organiserar en egen vikariepool med anställd personal för att täcka sjukfrånvaro i förskola och skola, istället för att anlita en dyr extern firma. Konsulter ska ha korta uppdrag då det saknas expertkompetens inom staden men aldrig som långsiktig bemanning. Grundregeln ska vara att samtliga som arbetar direkt för staden, i den egna verksamheten, också ska vara anställda av staden.

Rätt till friskvård

För att hålla våra medarbetare friska och välmående vill vi att alla anställda i staden ska ha rätt till en friskvårdstimme att ta ut på arbetstid. Dessutom vill vi höja friskvårdsbidraget till 2 000 kronor per år och ta bort egenavgiften.

Stöd i ledarskapet

Staden måste säkerställa att alla chefer eller arbetsledare med personalansvar har eller får adekvat utbildning i arbetsrättsliga frågor så som exempelvis MBL (medbestämmandelagen). Vi vill att staden inrättar en investeringsfond för personalhälsa och kompetensutveckling. Vi vill också att staden sätter ett tak för hur många medarbetare en chef/ledare ska ha. Detta är speciellt viktigt med tanke på att många chefer inom kvinnodominerade verksamheter har fler medarbetare än i andra verksamheter.

Neutral rekrytering

För att minimera riskerna för diskriminering vid rekrytering ska Solna stad alltid använda sig av antidiskrimineringsplaner, avidentifierade ansökningshandlingar och obligatoriska kravprofiler.

Sommarjobbsgaranti

I dag är det många unga som söker sommarjobb men blir utan plats. Staden behöver ta ett större ansvar för att skapa fler arbetsplatser åt våra unga samt bekosta deras lön. Vi vill införa en

sommarjobbsgaranti för alla ungdomar i åk 9, åk 1 och åk 2. Arbetsplatserna kan vara inom staden men också inom det privata näringslivet, föreningslivet och andra samhällsaktörer. Arbetsplatserna ska även erbjudas elever på SFI.

Barnperspektiv är något staden behöver beakta i vår stadsplanering och våra beslut eftersom barn saknar vuxnas möjlighet att skapa sina egna förutsättningar. Barnperspektiv ska genomsyra alla verksamheter och barnen ses som en tillgång för staden.

Barnombudsman

Vi vill anställa en barnombudsman i staden som ska fungera som en länk mellan barnen och staden i frågor som berör dem. Barnombudsmannen ska ingå i stadsledningsförvaltningen och vara direkt underställd Kommunstyrelsen.

Stärkt inflytande

Barn ska ha möjlighet att vara delaktiga i skolans verksamhet genom exempelvis elevråd och klassråd, men vi vill även se över möjligheten att införa andra påverkansformer så som ungdomsfullmäktige, ungdomsråd och dialogforum. Även konceptet medborgarbudget skulle kunna vara intressant att prova på när det gäller satsningar på exempelvis skolgårdar.

Tillgängliga lekplatser

De flesta lekplatser inte tillgänglighetsanpassade så att barn eller föräldrar med rörelsehinder kan leka på dem. Alla barn behöver leka. Därför vill ge Tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett program för att göra stadens lekplatser säkra och tillgängliga utifrån funktionsvariationer, intressen och genusperspektiv.

Barnkonsekvensanalys

Vi vill att staden gör en barnkonsekvensanalys i planarbetet och andra beslut som kan påverka barn. Den ska tydligt redovisa vilka konsekvenserna är och om de är nödvändiga att åtgärda, samt hur de kan kompenseras med andra åtgärder. För att få in barnperspektiv i stadsplaneringen krävs att kommunerna själva bjuder in eller tar kontakt med barn.

LSS-verksamheten är en central rättighet. Den som lever sitt liv med en normbrytande funktionalitet ska ha samma möjlighet till ett gott liv som alla andra.

Särskild budgetpost

Verksamheten för att tillgodose behov enligt lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade, LSS, är livsavgörande för de som tar del av den. Dock är den svår att beräkna ekonomiskt, då en skillnad på bara ett fåtal personer eller insatser kan få stora ekonomiska konsekvenser. För att kunna hantera denna problematik vill vi att kostnaderna för insatser enligt LSS redovisas särskilt i budgeten, och därmed också att eventuella underskott inte behöver täckas av Omvårdnadsnämndens ordinarie budget. Det säkerställer att LSS-verksamheten inte får nedskärningar på andra områden som olycklig bieffekt.

Fler LSS-boenden och fritidsverksamheter

Fler LSS-boenden behövs för att Solnabornas behov av LSS-bostäder, korttidsplatser och fritidsverksamhet ska kunna tillgodoses inom kommungränserna. Ingen ska ofrivilligt behöva flytta ut ur kommunen eller åka långt för att få tillgång till korttidsvistelse eller fritidsverksamhet. Dessutom vill vi att staden bedriver fler LSS-boenden i egen regi för att säkerställa en god kvalitet och att alla får vård och omsorg efter behov. Vi vill också att staden satsar på fler fritidsaktiviteter för barn och unga med LSS-insatser.

Nyanlända behöver få en trygg start i Solna. Vänsterpartiet kommer alltid stå upp för asylrätten, permanenta uppehållstillstånd och att ge våra nya invånare en möjlighet till en trygg start i Sverige och Solna. Språk och bostad är de två viktigaste verktygen för detta och därför satsar vi mer på SFI och på att bygga hyresrätter.

Svenska är nyckeln

Språket är en nyckel till att bli delaktig i samhället. Där är SFI en avgörande verksamhet, som tyvärr ofta blir lidande av för snäva ekonomiska ramar. Vi vill ha utförare i egen regi samt krav på avsaknad av vinstintresse i de verksamheter som drivs på annat sätt. Vi vill satsa medel på att öka lärartätheten och antalet lärarledda timmar inom SFI-undervisningen. Vi vill också förstärka SFI-elevernas möjlighet till varvad praktik och validering. En stark vuxenutbildning är också en förutsättning för många nyanländas möjlighet att studera vidare eller att utbilda sig på Yrkesvux inom ett bristyrke.

Långsiktig bostad

Bosättningslagens intention är att nyanlända ska ha möjlighet att bo kvar i den kommun de har anvisats till. I Solna har man framförallt löst boendefrågan genom att upplåta modulbostäder på tvåårskontrakt till de nyanlända. Många delar sin bostad på 19 eller 28 kvadratmeter med en annan nyanländ de inte känner sedan tidigare, och hyran är mellan 5000–8000 kr i månaden. Efter två år tvingas de nyanlända lämna sina bostäder. Flertalet av Solnas nyanlända studerar eller har börjat arbeta, men utan bostad måste de lämna Solna. För att de nyanlända ska kunna bo kvar i Solna vill vi i ett första steg erbjuda nyanlända med tillfälliga hyreskontrakt möjlighet till förlängning. Vi vill skyndsamt upprätta fler modulbostäder, för att ge såväl nyanlända som unga Solnabor upp till 27 år chans att bo i en egen bostad på ett 5-årigt kontrakt.

Hyresrätter är lösningen

För att kunna erbjuda alla Solnas invånare en bostad behöver vi bygga fler hyresrätter för att minska bostadsköerna. Vi vill inte skapa segregerade bostadslösningar, och ser därför gärna att eventuella modulbostäder kan förmedlas såväl till nyanlända som till ungdomar i bostadskön.

Nämndmål och nämnduppdrag

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd.

Kommunstyrelsen

Nämndmål:

- Kommunstyrelsen ska ta tillvara Solnas intressen i Stockholmsregionen.
- Kommunstyrelsen ska säkerställa att Solna stad kan möta tillväxt och utbyggnad på ett hållbart sätt - för dagens och morgondagens Solnabor.
- Solna ska vara en trygg och serviceinriktad stad.
- Solna ska ta tillvara Solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling.
- Solna stad ska säkra kompetensförsörjningen genom att vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare.
- Kommunstyrelsen ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta nya liv i Solna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att:

- I samverkan med övriga nämnder införa jämställd budgetering.
- Anta en klimatomställningsplan.
- Ta fram en strategi för att omvandla visstidsanställningar och deltidsanställningar hos stadens anställda till fast anställningar och heltidsanställningar (med möjlighet till deltid) samt för att använda fast anställning och heltidsanställning som norm vid nyanställningar.
- Ta fram en ny upphandlingspolicy som innehåller skärpta sociala krav och miljökrav samt tydliga direktiv om uppföljning och möjlighet till ekonomiska sanktioner.
- Införa mål för växthusgas-utsläpp per portion i offentlig verksamhet, samt regler för detsamma vid upphandlingar.
- Göra en extern genomlysning av stadens fastighetsbestånd för att få en aktuell bild av hur omfattande underhållsbehovet är och inklusive behov av finansiering.
- Genomföra en granskning av tillgänglighetsarbetet i staden tillsammans med en extern rådgivare samt berörda nämnder.
- Se över möjligheterna till att starta medborgarservice i de olika stadsdelarna.
- Inleda processen för att bli diplomerad som "Fairtrade city".
- Inrätta en demokratikommitté.
- Inrätta en social investeringsfond.
- Inrätta ett hållbarhetscentrum.
- Anställa en barnombudsman.
- Anta en anti-rasistisk strategi.
- Utredda förutsättningarna för att minska bullerstörningarna i Bergshamra från Bergshamravägen (E18) samt i Frösunda inklusive Ritorp från Uppsalavägen (E4).
- Driva ett utvecklingsarbete om hur stadens verksamheter såsom äldreomsorg, skola och förskola kommer utvecklas till år 2025.
- I samarbete med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska barngruppernas storlek inklusive behov av finansiering.
- I samarbete med Tekniska nämnden slutföra arbetet med genomlysningen av parkeringssystemet.
- I samarbete med Tekniska nämnden och Region Stockholm utreda Solnas möjligheter att ingå i trängselavgiftssystemet.
- I samarbete med Socialnämnden och Signalisten utreda möjligheterna att införa modellen "Bostad Först" samt att ge förtur för våldsutsatta.
- I samarbete med Socialnämnden, respektive Omvårdnadsnämnden, ta fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.
- I samarbete med Socialnämnden genomföra informationskampanjer för att förebygga mäns våld mot

kvinnor.

- I samarbete med Omvårdsnämnden och Byggnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i norra Solna.
- I samarbete med Omvårdsnämnden och Byggnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i Hagalund.
- I samarbete med Trygghetsrådet initiera ett samarbete med andra kommuner i länet och berörda myndigheter för att utreda förutsättningarna för att komma till rätta med problematiken med uppställda bilar till följd av så kallade bilmålvakter.
- I samarbete med Signalisten inrätta en egen kommunal bostadsförmedling med förtursregler som är utformade utifrån Solnabornas behov.
- I samarbete med Signalisten se över Signalistens inkomstkrav för hyresgäster med syftet att fler ska kunna godkännas som hyresgäster hos Signalisten.
- I samarbete med Signalisten och berörda nämnder utreda möjligheten att bygga kollektivhus på kommunalägd mark i Solna.
- I samarbete med Sundbyberg och Region Stockholm, utreda förutsättningarna att anlägga en elbusslinje längs med Enköpingsvägen.
- I samarbete med övriga berörda nämnder och markägaren utifrån länsstyrelsens utlåtande anordna en kommunal badplats i första hand i Frösundavik och i andra hand på annan lämplig plats i Brunnsviken.
- I samarbete med Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Sundbybergs stad och övriga aktörer ta fram en plan för utvecklingen av Ursviks friluftsområde.
- I samarbete med Sundbybergs stad och berörda nämnder, aktivt arbeta för skapandet av ett naturreservat över kommungränsen som inkluderar Råstasjön, Lötsjön och Golfängarna.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndmål:

- Förskolornas arbete ska leda till att barnen är trygga och väl förberedda för övergången till förskoleklass/skola.
- Förskolors, fritidshems och grundskolors arbete ska leda till att varje elev efter genomgången av grundskola har god läsförståelse.
- Grundskolans arbete ska leda till att kunskapsresultaten höjs och att varje elev har behörighet till gymnasiet.
- Alla stadens skolor ska erbjuda en god och trygg arbetsmiljö präglad av respekt för varje enskild elev.

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att:

- Se över hur skolpengen skulle kunna fördelas på ett mer behovsrelaterat sätt för att se till att resurserna hamnar där de bäst behövs.
- Ta fram riktlinjer för en så kallad "kostnadsfri förskola", där alla förskolekostnader täcks av maxtaxan, inklusive ekonomisk kalkyl.
- Ta fram en strategi för planering av skolutbyggnad, i samverkan med berörda nämnder.
- Ta fram en plan och avsätta medel för att skyndsamt minska barngruppernas storlek.
- Tillsammans med Kommunstyrelsen genomföra ett projekt med bekostad vidareutbildning för barnskötare till förskolelärare, och utbildade barnskötare till barnskötare.
- Införa en kommunal vikariepool.
- Återinföra modersmålsundervisning i förskolan.
- Ta fram en plan och avsätta medel för att minska fritidsgruppernas storlek.
- I samarbete med Tekniska nämnden ta fram en plan för bilfria zoner runt skolor.
- I samarbete med Tekniska nämnden ta fram en plan för tillagningskök i alla kommunala skolor.

Byggnadsnämnden

Nämndmål:

- Byggnadsnämnden ska planera för nya bostäder, arbetsplatser och service samt åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem.
- Byggnadsnämnden ska förbättra dialogen med Solnabor och andra intressenter med inriktningen att skapa en öppen och inkluderande planprocess.
- Byggnadsnämnden ska öka nöjdheten hos Solnabor och företagare med nämndens service och myndighetsutövning.

Byggnadsnämnden får i uppdrag att:

- I samarbete med Kommunstyrelsen ta fram fördjupade översiktsplaner för Bergshamra, Huvudsta och Hagalund.
- Ta fram ett snabbspår för att bygga fler hyresrätter i Solna.
- I samarbete med Kommunstyrelsen och Omvårdnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i Hagalund.
- I samarbete med Kommunstyrelsen och Omvårdnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i norra Solna.

Kompetensnämnden

Nämndmål:

- Kompetensnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att Solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att uppnå egen försörjning.
- Andelen Solnabor som slutfört sina studier inom vuxenutbildningen med godkänt betyg ska ligga på en hög nivå.
- Kompetensnämnden ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar att starta sina nya liv i Solna.

Kompetensnämnden får i uppdrag att:

- I samarbete med Kommunstyrelsen ta fram en sommarjobbsgaranti för gymnasieungdomar och nyanlända.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndmål:

- Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla fritids- och biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust och läsförståelse.
- Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.
- Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.
- Kultur- och fritidsnämnden verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att:

- Inrätta en fritidsbank där medborgare kan låna sport- och friluftsutrustning.
- Inrätta kulturbibliotek i anslutning till kulturskolan där barn och unga kan låna instrument.
- Införskaffa en bokbuss med tillhörande utbildad bibliotekspersonal.
- Utredda behov, placering och finansieringsmöjligheter för byggandet av en ny multisporshall.
- Upprätta en graffittivägg på en lämplig plats i Solna.
- HBTQ-certifiera Solnas fritidsgårdar.

- Genomföra en analys med förslag på åtgärder hos föreningarna för att möjliggöra en mer jämställd idrott.
- Instifta en fritidsfond, där barn kan söka pengar för att få råd att utöva en idrott eller annat fritidsintresse.
- Utredda behovet av en tillgänglighetsanpassad fritidsgård för ungdomar med funktionshinder.
- Kartlägga en lämplig plats att skapa en skatepark samt komma med utformningsförslag.
- I samarbete med Tekniska nämnden anlägga en gräsfotbollsplan i Hagalund.
- I samarbete med Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Sundbybergs stad och övriga aktörer ta fram en plan för utvecklingen av Ursviks friluftsområde.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämndmål:

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nöjdheten med nämndens service och myndighetsutövning.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i uppdrag att:

- I samarbete med berörda nämnder göra regelbundna mätningar av miljöns tillstånd och bedöma effekter på människors hälsa.
- I samarbete med berörda nämnder uppdatera bullerkartläggningen.

Socialnämnden

Nämndmål:

- Socialnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att Solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.
- Socialnämnden ska utveckla arbetet med hållbara lösningar på hemmaplan för personer med missbruk och/eller psykisk funktionsnedsättning med individen i fokus.
- Socialnämnden ska säkerställa att barn och ungdomar inte far illa.
- Socialnämnden ska säkerställa en god omsorg för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar.
- Socialnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån individens behov med fokus på helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, myndigheter och frivilliga krafter.

Socialnämnden får i uppdrag att:

- Ta fram en strategi för att motverka våld och förtryck i nära relationer.
- Inrätta en kommunal hyresgaranti.
- I samarbete med Kommunstyrelsen och Signalisten utreda möjligheterna att införa modellen "Bostad Först" samt att ge förtur för våldsutsatta.
- I samarbete med Kommunstyrelsen ta fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.
- I samarbete med Kommunstyrelsen genomföra informationskampanjer för att förebygga mäns våld mot kvinnor.

Omvårdnadsnämnden

Nämndmål:

- Solnabor 65 år och äldre som har hemtjänst, boende på vård- och omsorgsboende och personer

med funktionsnedsättning ska känna sig trygga, få ett gott bemötande och vara nöjda.

- Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån brukarnas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, myndigheter och frivilliga krafter.
- Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendialternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning.
- Den upplevda ensamheten bland Solnabor som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende ska minska.

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att:

- Införa reflektionstid på betald arbetstid för hemtjänstpersonalen som arbetar i kommunal regi.
- Införa sommarkollo för äldre, i första hand för ensamstående personer över 70 år.
- Utbilda hemtjänstpersonalen inom kommunal regi i demensvård.
- I samarbete med Kommunstyrelsen, välja ut en lämplig arbetsplats i staden för att påbörja ett projekt med arbetstidsförkortning under kommande budgetår.
- I samarbete med Kommunstyrelsen ta fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.
- I samarbete med Kommunstyrelsen och Byggnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i Hagalund.
- I samarbete med Omvårdnadsnämnden och Byggnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i norra Solna.

Tekniska nämnden

Nämndmål:

- Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.
- Avfallshanteringen ska med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.
- Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.
- Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.
- Tekniska nämnden ska öka nöjdheten hos Solnabor, företagare och stadens verksamheter med nämndens service och myndighetsutövning.

Tekniska nämnden får i uppdrag att:

- Ta fram en plan för att tillgänglighetsanpassa stadens lekplatser.
- Utredda behovet av miljözoner.
- Utredda vilka vägar i staden man kan införa ett dubbdäcksförbud på.
- Påbörja utbyte av stadens parkeringsautomater till solcellsdrivna sådana.
- Kartlägga behovet av att öka öppettiderna och antalet stopp för den mobila miljöstationen.
- Införa kompostering i alla bostadsområden.
- Ge södra delen av Huvudstafältet en tydligare parkkaraktär, med träd, lekplats och parkbänkar.
- I samarbete med Kommunstyrelsen slutföra arbetet med genomlysningen av parkeringssystemet.
- I samarbete med Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, Sundbybergs stad och övriga aktörer ta fram en plan för utvecklingen av Ursviks friluftsområde.
- I samarbete med Barn- och utbildningsnämnden ta fram en plan för bilfria zoner runt skolor.
- I samarbete med Barn- och utbildningsnämnden ta fram en plan för tillagningskök i stadens skolor.

Familjerättsnämnden

Nämndmål:

- Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rätt.

Driftbudget 2019 per nämnd

	(tkr)		(tkr)
Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen		Byggnadsnämnden	
Majoritetens förslag på ram 2019	154 314	Majoritetens förslag på ram 2019	10 032
Påslag 4 %	6 173	Påslag 2 %	201
Förstärkning Likabehandlingskommittén		Fördjupade översiktsplaner	
Demokratikommitté		Snabbspår fler hyresrätter	
Flerspråkig kommunwebb		Planera för omvårdnadsboenden	
Barnombudsman		Totalt	10 233
Höjt friskvårdsbidrag			
Utökad verksamhet för öppna insatser		Kompetensnämnden	
Social investeringsfond		Majoritetens förslag på ram 2019	40 629
Rätt till heltid och fast anställning		Påslag 2 %	813
Extern genomlysning fastigheter		Sommarjobbsgaranti	
Hållbarhetscentrum		Totalt	41 442
Totalt	160 487		
		Socialnämnden	
Barn- och utbildningsnämnden		Majoritetens förslag på ram 2019	233 023
Majoritetens förslag på ram 2019	1 374 192	Påslag 4 %	9 321
Påslag 5 %	68 710	Personalförstärkning, fältassistenter	
"Kostnadsfri" förskola		Sänkt avgift familjerådgivning	
Vidareutbildning personal		Kommunal hyresgaranti	
Minskade barngrupper i förskolan		Kampanj förebygga våld	
Fler lärare och personal i skolan		Fler sociala lägenheter	
Minskade fritidsgrupper		Ökat stöd till kvinnojouren	
Kommunal vikariepool		Totalt	242 344
Modersmålsundervisning i förskolan			
Stärkt elevhälsa, mer särskilt stöd		Omvårdnadsnämnden	
Utökade öppettider i öppna förskolan		Majoritetens förslag på ram 2019	694 102
Totalt	1 442 902	LSS	226 386
		Påslag 4 %	36 820
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		Fler anställda, rätt till heltid	
Majoritetens förslag på ram 2019	11 726	Reflektionstid hemtjänst	
Påslag 2 %	235	Utbildning i demensvård	
Informationskampanj om miljöpåverkan		Arbetstidsförkortning	
Regelbunden mätning av luften		Sänkta avgifter hemtjänsten	
Kompostering och återvinning		Mer generös biståndsgivning	
Totalt	11 961	Sommarkollo för äldre	
		Mer stöd förtroenderåd	
		Totalt	957 308
Tekniska nämnden			
Majoritetens förslag på ram 2019	30 336	Kultur- och fritidsnämnden	
Påslag 4 %	1 213	Majoritetens förslag på ram 2019	148 369
Extern tillgänglighetskonsult		Påslag 4 %	5 935
Bättre underhåll av fastigheter		Gratis bad för barn	
Cykelställ, cykelparkeringar m.m.		Sänkt avgifter bad kulturskolan	
Löpande underhåll av förskolor/skolor		Inrätta fritidsbank	
Buffert för oförutsett väder		Bokbuss	
Utökade öppettider miljöstation		Graffittivägg	
Totalt	31 549	Fritidsfond	
		HBTQ-certificering fritidsgårdar	
		Totalt	154 304

Familjerättsnämnden

Majoritetens förslag på ram 2019

Påslag 2 %

Totalt

4 376

88

4 464

Revisionen

Totalt

2 777

Driftbudget 2019

- sammanställning totalt för styrelsen och nämnder

	2019	2019	2019
	Majoritetens	Vänsterpartiets	Ny budget-
	ram (tkr)	satsningar (tkr)	ram (tkr)
Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen	-154 314	-6 173	-160 487
Revision	-2 777		-2 777
Byggnadsnämnden	-10 032	-201	-10 233
Tekniska nämnden	-30 336	-1 213	-31 549
Tekniska nämnden: Affärsverksamheten	0		0
Kultur- och fritidsnämnden	-148 369	-5 935	-154 304
Barn- och utbildningsnämnden	-1 374 192	-68 710	-1 442 902
Kompetensnämnden	-40 629	-813	-41 442
Socialnämnden	-233 023	-9 321	-242 344
Familjerättsnämnden	-4 376	-88	-4 464
Omvårdnadsnämnden	-694 102	-36 820	-730 922
LSS	-226 386		-226 386
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-11 726	-235	-11 961
Summa (tkr)	-2 930 262	-129 509	-3 059 771
Pensionskostnader, interna poster m.m.	74 690		74 690
Verksamheten (intäkter./kostnader)	-2 855 572	-129 191	-2 985 081

Resultatbudget 2019 (mkr)

Verksamheten (intäkter./kostnader)	-2 856	-130	-2 985
Avskrivningar	-156		-156
Jämförelsestörande poster	0		0
Verksamhetens nettokostnader	-3 012		-3 141
Skatteintäkter, generella statsbidr. och utjämnings	3 076	131	3 207
Finansiella intäkter och kostnader	25		25
Årets resultat	90		91

Investeringsbudget

Vänsterpartiet anser att investeringarna behöver ökas och fortgå under flera år. Många års tidigare bristande investeringar gör nu att behoven är stora och kostnaderna som nu uppstår blir klart högre än om staden hade gjort mer investeringar tidigare. Ambitionen att staden ska fortsätta växa i snabb takt ställer stora krav på de styrande för att göra satsningar som motsvarar behoven för både nuvarande och kommande Solnabor. Med det i åtanke är investeringstakten för låg i Solna och Vänsterpartiet föreslår därför en ökad investeringstakt.

Eftersom behoven är stora vill Vänsterpartiet öka ramen för den rullande femårsperiodens investeringar till att hålla sig inom 1 780 000 tkr. Med den ramen visar vi ambitionen att satsa på kraftiga förstärkningar. Vänsterpartiet föreslår en ram för 2019 på 380 000 tkr och kommande år på 350 000 tkr per år.

Investeringsbudget (per nämnd)			
Sammanställning totalt (tkr)			
	2019	2020	2021
Kommunstyrelsen	15 400	10 400	10 400
Byggnadsnämnden	100	100	100
Tekniska nämnden	330 000	310 000	310 000
Tekniska nämnden: Affärsverksamhet	2600	600	600
Kultur- och fritidsnämnden	12 000	8 000	8 000
Barn- och utbildningsnämnden	14 700	10 000	10 000
Kompetensnämnden	100	100	100
Socialnämnden	200	200	200
Familjerättsnämnden	100	100	100
Omvårdnadsnämnden	4 300	10 000	10 000
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	500	500	500
Summa	380 000	350 000	350 000

Jämfört med majoritetens förslag 2019:

Tekniska nämnden (165 000 tkr)

Upprusta fastigheter, idrottsplatser
Tillgänglighetsanpassade lekplatser
Förnybara energikällor, t.ex. solpaneler
Byggnation tillagningskök i stadens skolor
Cykelsatsning
Solcellsdrivna p-automater
Påbörja byggandet av nytt boende för äldre

Kultur- och fritidsnämnden (7 750 tkr)

Förstärk investering kapitalinventarier
Fler idrottsplatser
Skatepark

Barn- och utbildningsnämnden (4 700 tkr)

Utför arbetsmiljöförbättringar
Förstärk investeringar kapitalinventarier
Utrusta befintliga grundskolor och förskolor
Fler skollokaler (för minskade barngrupper)
Satsning på skolgårdar

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (400 tkr)

Uppför mätstationer för partikelhalter

Omvårdnadsnämnden (1 700 tkr)

Förstärkning investering kapitalinventarier
Arbetsmiljöåtgärder m.m.

Total ökning av investeringar 2018: 182 996 tkr

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta:

Att fastställa utdebitering till **17:69** per skattekrona.

Att fastställa verksamhetsplan och budget för 2019 enligt detta förslag.

Att uppdra till Kommunstyrelsen att tillse att styrelse och nämnder minst två gånger under 2019 redovisar verksamhets- och budgetuppföljningar till kommunfullmäktige.

Att uppdra till styrelse och nämnder att justera sina verksamhetsbudgetar med anledning av ändringar i detta budgetförslag jämfört med beslutade budgetar enligt Kommunstyrelsens förslag i juni 2018.

Att fastställa uppdrag för staden, styrelserna och nämnderna i enlighet med detta förslag.

Att uppdra till styrelser, nämnder, berörda företag och stadsdirektören m.fl. att verkställa de uppdrag och intentioner som frågor av förslaget.

Att uppdra till Kommunstyrelsen, att i samverkan med nämnderna, vid behov föreslå revidering av nämndernas reglementen som en följd av verksamhetsförändringar.

Vänsterpartiet föreslår därutöver besluta att från den 1 januari 2019:

Att anta Byggnadsnämndens förslag till ändrad taxa för bygglov och planer.

Att anta Byggnadsnämndens förslag till ändrad taxa för kart- och mätverksamhet.

Att anta Tekniska nämndens förslag till förändrade taxor avseende avfall.

Att anta Tekniska nämndens förslag till förändrade taxor avseende upplåtelse av offentlig plats.

Att anta Socialnämndens förslag till nya/förändrade taxor gällande tillsynsavgifter för tobak, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare, folköl och receptfria läkemedel.

Att anta Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.

Att anta Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område.

Att anta Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för offentlig kontroll av livsmedel.

Att anta sänkta avgifter och taxor för kulturskolan, bad, samlingslokaler, idrottsverksamheten, hemtjänsten och familjerådgivningen, i enlighet med detta förslag.